

Hos "Daniel där Väste":

När Anders Skog skrämde folk med första bilen i Gunnarskog

Hårt och skoningslöst har den nya tiden gått fram över de värländska bygderna och plånat ut det markanta i dem. De gamla färgstarka människorna är borta — och så är ju tidens rytm, men några andra har icke kommit i stället. Kanske detta är just en vågdal och en ny generation kommer att ta ett bättre arv vad det rent personliga beträffar. Den nya tiden är mera noga på liv och leverne och slipar av, så att säga, det där kantiga, trivsamt roliga och de ofta rustika ytterligheterna, som fanns hos den gamla tidens människor.

De struntade blankt i detta "vaska folk säje". Tänk bara på en sådan som "Mörner-Magnus", frispråkig och sig själv nog. Eller sockenpampen Andreas i Stommen. När den senare var till kungs i någon av de många deputationer, som gick dit den tiden Gunnarskog stred för en järnväg genom bygden, och Andreas ombads av kammarherren att lämna galoscherna i tamburen". Ja brukar ha dom på i körka, å här ä dä väl int värre noga", sa Andreas. Nu vill jag inte svära på att alla historier om den hedersmannen är med sanningen överensstämmande. Eller hur en självständig bonde och hembrännare här i bygden till och med lärde landsfiskalen den ädla konsten att bränna. Fast själv har jag mer än en gång druckit av den gamle vännens hembrända och den gången Stor-Jongs-Jan fyllde 100 år var det inte fritt än samma dryck fick spåda ut köpbrännvinet.

Vi har hamnat hos den 81-åriga Danjel där Väste i Stommen, sockenpamp, generös och gästfri, en tvättäkta gunnarskogsbo. Jag är bara 81 år, förklarar han, men skriv inte opp det för all del, ber han. Jag var nog med i fullmäktige "e stönn" och de ville nog ha mej till kyrkovård också, men "ja går int i körka var söndag, så dä feck allt være", förklarar vännen Danjel och skrockar spjuveraktigt. Men "lantmätare" har Danjel varit

i 45 år, men nu skall det bli slut, förklarar han.

Den här hedervärda bonden Danjel Andersson i Stommen slutade med jordbruket 1944. Han blev ensam han som många andra och det finnes åtskilliga egendomar här i socknen, där man sjsta åren bara hållt på litet "pösgössel" och det går ju inte i längden. Kreaturen kommer bort då blir det tomt, förklarar han. Gunnarskogs socken är mera skogsbygd än jordbruksbygd. Det är egentligen blott hemmanen Stommen, Arbotten och Gårdsås, som kan kallas jordbruksbygder, "men de har så lite, för de är så möa", säger Danjel.

Naturligtvis kan en gammal bonde inte helt lägga opp för att han lämnat bort jorden. Danjel går i stugorna och hjälper grannarna. "Dä ä så bra för dom å ha mej", säger han, "för ja tar inget betalt". Men han är glad åt att bönderna nu har bättre förtjänst än på hans tid. Nu kan en karl med häst tjäna mellan 70 och 100 kr. om dagen. Förtjänsten lägges ned i gård och jordbruk. De har rustat opp betydligt, förklarar han, men en får j uinte bygga heller, tillägger han.

Kyrkan håller på att renoveras och åtta sockenbor hålls nu med snickerier. Och här har funnits förnäma hantverkare i den här socknen. En sådan finsnickare som Anders Magnusson i Tobol och Erik

Är det någon som har fortsättningen på denna tidningsartikel som jag tror är från någon av Arvika Nyheter eller Arvika Tidning under året 1956.

Artikeln började med en teckning på Daniel av Larz Friberg.

